

Sztochasztikus analízis házi feladat # 2-3

2005. március 2.

1. Legyen $(N_t, t \in \mathbb{R}_+)$ $\lambda > 0$ paraméterű Poisson-folyamat és $(\mathcal{F}_t, t \in \mathbb{R}_+)$ a természetes szűrés teljessé téve (ami standard szűrés). Legyen $M_t = N_t - \lambda t$ (ami egy martingál). Lássuk be, hogy $(M_t^2 - \lambda t, \mathcal{F}_t, t \in \mathbb{R}_+)$ is martingál. Egyenletesen integrálható-e ezen két martingál bármelyike? (Útmutatás: $M_t^2 - M_s^2 = (M_t - M_s)^2 + 2M_s(M_t - M_s)$.)
2. Legyen $(N_t, \mathcal{F}_t, t \in \mathbb{R}_+)$ ugyanaz, mint az előbb és legyen rögzített $n \in \mathbb{N}$ esetén $T_n = \inf\{t \geq 0 : N_t \geq n\}$. Lássuk be, hogy T_n megállási idő és $\mathbb{E}(T_n) = n/\lambda$.
3. Legyen $(\tilde{B}_t, t \in \mathbb{R}_+)$ egy standard Brown-mozgás, $\tilde{B}_0 = 0$ és $B_t = B_0 + \tilde{B}_t$ ha $t \in \mathbb{R}_+$, ahol $B_0 \in L^p$ ($p \geq 1$) adott valószínűségi változó (a Brown-mozgás véletlen kezdőértéke). Legyen $(\mathcal{F}_t, t \in \mathbb{R}_+)$ a B_t által meghatározott természetes szűrés teljessé téve (ami standard szűrés). Lássuk be, hogy ekkor $(B_t, \mathcal{F}_t, t \in \mathbb{R}_+)$ is L^p martingál és $(B_t^2 - t, \mathcal{F}_t, t \in \mathbb{R}_+)$ $L^{p/2}$ martingál $p \geq 2$ esetén.
4. Legyen $(M_t, \mathcal{F}_t, t \in \mathbb{R}_+)$ egy L^p martingál és τ egy megállási idő. Ekkor (az órán igazoljuk) $(M_{t \wedge \tau}, \mathcal{F}_{t \wedge \tau}, t \in \mathbb{R}_+)$ is L^p martingál. Lássuk be, hogy $(M_{t \wedge \tau}, \mathcal{F}_t, t \in \mathbb{R}_+)$ is L^p martingál.
5. Legyen $(B_t, t \in \mathbb{R}_+)$ Brown-mozgás $\mathbb{R}^3$ -ban, $B_0 = x_0 \neq 0$. Lássuk be, hogy ekkor $\mathbb{E}^{x_0}(1/|B_t|) \rightarrow 0$ ha $t \rightarrow \infty$ és $1/|B_t| \in L^2$ minden $t \geq 0$ esetén. Nem kötelező: Lássuk be azt is, hogy $\sup_{t \geq 0} \mathbb{E}^{x_0}(1/|B_t|^2) < \infty$.
6. Legyen τ exponenciális eloszlású valószínűségi változó $\lambda > 0$ paraméterrel és $X_t = e^{\lambda t} 1_{\{t < \tau\}}$ ha $t \geq 0$. Legyen $\mathcal{F}_t$ az X_t -hez tartozó természetes szűrés. Lássuk be, hogy $(X_t, \mathcal{F}_t, t \in \mathbb{R}_+)$ pozitív martingál, de nem egyenletesen integrálható. Legyen $X_{0-} = X_0$ és lássuk be, hogy $X_{\tau-} \notin L^1$.
7. Igazoljuk, hogy ha M pozitív lokális martingál, $\mathbb{E}(M_0) < \infty$, akkor M szupermartingál. (Útmutatás: Használjuk a Fatou-lemmát feltételes várható értékekre.)